TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2023 m. kovo 16 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Vartotojų apsauga – Direktyva 93/13/EEB – 3, 4 ir 5 straipsniai – Su vartotojais sudarytos sutartys – Hipoteka užtikrintos paskolos – Nesąžiningos sąlygos – Administravimo mokesčio sąlyga – Prašymas panaikinti šią sąlygą ir grąžinti šiuo pagrindu sumokėtą sumą – Aiškus ir suprantamas sąlygos pobūdis – Specialūs nacionalinės teisės aktai“

Byloje C-565/21

dėl *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas, Ispanija) 2021 m. rugsėjo 10 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2021 m. rugsėjo 14 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Caixabank SA

prieš

X,

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas C. Lycourgos, teisėjai L. S. Rossi, J.-C. Bonichot, S. Rodin (pranešėjas) ir O. Spineanu-Matei,

generalinė advokatė J. Kokott,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– *Caixabank SA*, atstovaujamos *abogado* J. Gutiérrez de Cabiedes Hidalgo de Caviedes,

– Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos A. Gavela Llopis ir J. Ruiz Sánchez,

– Europos Komisijos, atstovaujamos J. Baquero Cruz ir N. Ruiz García,

* Proceso kalba: ispanų.

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinės advokatės nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 1993 m. balandžio 5 d. Tarybos direktyvos 93/13/EEB dėl nesąžiningų sąlygų sutartyse su vartotojais (OL L 95, 1993, p. 29; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 2 t., p. 288) 3–5 straipsnių išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Caixabank SA* (toliau – bankas) ir X (toliau – vartotojas) ginčą dėl tariamai nesąžiningos hipoteka užtikrintos paskolos sutarties sąlygos, susijusios su paskolos administravimo mokesčiu.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3 Direktyvos 93/13 3 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„1. Ta sutarties sąlyga, dėl kurios nebuvo atskirai derėtasi, yra laikoma nesąžininga, jeigu pažeidžiant sąžiningumo reikalavimą dėl jos atsiranda ryškus neatitikimas tarp iš sutarties kylančių šalių teisių ir pareigų vartotojo nenaudai.“

4 Minėtos direktyvos 4 straipsnyje numatyta:

„1. Nepažeidžiant 7 straipsnio, sutarties sąlygos nesąžiningumas vertinamas, atsižvelgiant į prekių ar paslaugų, dėl kurių buvo sudaryta sutartis, pobūdį, ir sutarties sudarymo metu nurodant visas sutarties sudarymo aplinkybes ir visas kitas tos sutarties arba kitos sutarties, nuo kurios ji priklauso, sąlygas.

2. Sąlygų nesąžiningumo vertinimas nėra susijęs nei su pagrindinio sutarties dalyko apibrėžimu, nei su kainos ir atlygio adekvatumu mainais suteiktoms paslaugoms ar prekėms, jei šios sąlygos pateikiamos aiškia, suprantama kalba.“

5 Tos pačios direktyvos 5 straipsnyje nustatyta:

„Tose sutartyse, kur visos ar tam tikros vartotojui siūlomos sąlygos pateikiamos raštu, jos visada turi būti išdėstomos aiškia, suprantama kalba. Atsiradus abejonių dėl sąlygos reikšmės, interpretuojama vartotojo naudai. Ši taisyklė dėl interpretavimo netaikoma 7 straipsnio 2 dalyje nustatytų procedūrų atveju.“

6 2014 m. vasario 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/17/ES dėl vartojimo kredito sutarčių dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2008/48/EB ir 2013/36/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 (OL L 60, 2014, p. 34), II priedo B dalies 4 skirsnio 3 punkto pirmame sakinyje numatyta:

„Skirsnyje „kitos BKKMN [bendros kredito kainos metinė norma (BKKMN)] dalys“ išvardijamos visos kitos į BKKMN įtrauktos išlaidos, įskaitant vienkartines išlaidas, pavyzdžiui, administravimo mokesčius, reguliarias išlaidas, pavyzdžiui, metinius administravimo mokesčius.“

Ispanijos teisė

7 1994 m. gegužės 5 d. *Orden del Ministerio de la Presidencia, sobre transparencia de las condiciones financieras de los préstamos hipotecarios* (Ministro įsakymas dėl hipoteka užtikrintų paskolų finansinių sąlygų skaidrumo, 1994 m. gegužės 11 d. BOE, Nr. 112, p. 14444) II priedo 4 dalis „Mokesčiai“ suformuluota taip:

„1. Administravimo mokestis: visos išlaidos, susijusios su paskolos vertinimu, hipoteka užtikrintos paskolos suteikimu ar administravimu arba kitos panašios paskolą teikiančios įstaigos veiklai būdingos išlaidos, susijusios su paskolos suteikimu, turi būti įtrauktos į vieną mokestį, vadinamą administravimo mokesčiu, jis mokamas tik vieną kartą. Šiame punkte nurodomas to mokesčio dydis, taip pat mokėjimo forma ir data.

<…>

2. Kiti mokesčiai ir vėlesnės išlaidos – be administravimo mokesčio iš paskolos gavėjo gali būti sutarta reikalauti tik šių mokesčių:

<…>

c) mokesčių, apie kuriuos tinkamai pranešta Ispanijos bankui pagal 1989 m. gruodžio 12 d. įsakymo ir jo įgyvendinimo reglamentų nuostatas ir kurie atitinka įstaigos teikiamą konkrečią paslaugą, išskyrus paprastą administracinę paskolą <…>“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

8 2005 m. rugsėjo 21 d. vartotojas su banku sudarė hipoteka užtikrintą 130 000 eurų paskolos sutartį, kurioje buvo numatyta sumokėti 845 eurų administravimo mokestį už gautas paslaugas.

9 2018 m. balandžio 24 d. vartotojas pareiškė bankui ieškinį, kuriame prašė pripažinti negaliojančia administravimo mokesčio sąlygą ir grąžinti sumokėtą sumą. Šį ieškinį patenkino *Juzgado de Primera Instancia* (pirmosios instancijos teismas, Ispanija), kuris pripažino šią sąlygą negaliojančia ir nurodė bankui grąžinti vartotojui sumokėtą sumą.

10 Bankas pateikė apeliacinį skundą *Audiencia Provincial de Palma de Mallorca* (Maljorkos Palmos provincijos teismas, Ispanija); šis skundas buvo atmestas dėl to, kad bankas neįrodė, jog administravimo mokestis atitinka faktiškai suteiktą paslaugą. Vėliau bankas pateikė kasacinį skundą *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas, Ispanija), kuris yra prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

11 Tas teismas mano, kad 2020 m. liepos 16 d. Sprendime *Caixabank ir Banco Bilbao Vizcaya Argentaria* (C-224/19 ir C-259/19, EU:C:2020:578) Teisingumo Teismo atsakymą į jam pateiktus klausimus dėl hipoteka užtikrintų paskolų ir kreditų administravimo mokesčio ir Teisingumo Teismo šioje srityje suformuotą jurisprudenciją lėmė tai, kad prašymus priimti prejudicinius sprendimus pateikę teismai neteisingai nurodė nacionalinius teisės aktus ir jurisprudenciją. Dėl to daugelis Ispanijos teismų minėtą Teisingumo Teismo sprendimą aiškino kaip nurodantį, kad *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas) suformuota jurisprudencija dėl administravimo mokesčio prieštarauja Sąjungos teisei.

12 Šiomis aplinkybėmis *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

1. Ar [Direktyvos 93/13/EEB] 3 straipsnio 1 daliai, 4 ir 5 straipsniams prieštarauja tokia nacionalinių teismų jurisprudencija, pagal kurią, atsižvelgiant į specialų administravimo mokesčio reglamentavimą nacionalinėje teisėje, kaip atlygį už paslaugas, susijusias su hipoteka užtikrintų paskolos arba kredito sutarties vertinimu, suteikimu ar administravimu arba už kitas panašias paslaugas, būdingas kreditoriaus veiklai suteikiant paskolą ar kreditą (toks administravimo mokestis sumokamas vieną kartą ir paprastai sudarant sutartį), pripažįstama, kad sąlyga, nustatanti tokį mokestį, reglamentuoja esminį sutarties elementą, nes tai pagrindinė kainos dalis, ir ji negali būti laikoma nesąžininga, jei suformuluota aiškiai ir suprantamai plačiąja prasme, kaip tai įtvirtinta Teisingumo Teismo jurisprudencijoje?

2. Ar Direktyvos 93/13/EEB 4 straipsnio 2 daliai prieštarauja tokia nacionalinių teismų jurisprudencija, kurioje, siekiant įvertinti, ar sąlyga, kuri nustato esminį hipoteka užtikrintų paskolos ar kredito sutarties elementą, yra aiški ir suprantama, yra atsižvelgiama į tokius veiksnius kaip tai, kad ta sąlyga vartotojams plačiai žinoma, būtiną informaciją, kurią finansų įstaiga privalo suteikti potencialiam paskolos gavėjui pagal standartizuotų informacijos formų taisykles, bankų reklamą, ypatingą dėmesį, kurį jai teikia vidutinis vartotojas dėl to, kad tai yra kainos dalis, kuri visa turi būti sumokėta suteikiant paskolą ir yra didelė ekonominės naštos, susijusios su paskolos gavimu, dalis, ir ar sąlygos formuluotė, vieta ir struktūra leidžia padaryti išvadą, kad tai yra esminis sutarties elementas?

3. Ar Direktyvos 93/13/EEB 3 straipsnio 1 daliai prieštarauja tokia nacionalinių teismų jurisprudencija, pagal kurią yra manoma, kad dėl tokios sutarties sąlygos, kokia yra ginčijama pagrindinėje byloje, susijusios su paskolos ar kredito sutarties administravimo mokesčiu, kuriuo siekiama atlyginti už paslaugas, susijusias su individualiu paskolos ar kredito paraiškos įvertinimu, parengimu ir administravimu (paskolos tvarumo, paskolos gavėjo mokumo, nekilnojamojo turto, kurį ketinama įkeisti, mokesčių, ir kt. vertinimas), t. y. prielaidomis paskolai ar kreditui suteikti, kai toks mokestis yra aiškiai įtvirtintas nacionalinės teisės aktuose kaip atlygis už veiksmus, susijusius su paskolos ar kredito suteikimu, neatsiranda, pažeidžiant sąžiningumo reikalavimą, ryškus iš sutarties kylančių šalių teisių ir pareigų neatitikimas vartotojo nenaudai?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

13 Pirmiausia reikia pažymėti: kadangi iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, jog pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar pagrindinėje byloje nagrinėjamai sąlygai galima netaikyti Direktyvos 93/13 3 straipsnio 1 dalyje ir 4 straipsnio 1 dalyje numatyto nesąžiningų sąlygų kontrolės mechanizmo vien dėl to, kad administravimo mokestis yra viena iš pagrindinių kainos sudedamųjų dalių, taigi ir esminis sutarties elementas, pirmasis klausimas susijęs tik su minėtos direktyvos 4 straipsnio 2 dalies išaiškinimu, nepaisant to, kad nurodyti šios direktyvos 3–5 straipsniai.

14 Darytina išvada, kad pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 93/13 4 straipsnio 2 dalį reikia aiškinti taip, kad pagal ją draudžiama nacionalinių teismų jurisprudencija, pagal kurią (atsižvelgiant į nacionalinės teisės aktus, kuriuose numatyta, kad administravimo mokesčiu atlyginama už paslaugas, susijusias su hipoteka užtikrintos paskolos ar kredito vertinimu, suteikimu ar administravimu, arba už kitas panašias paslaugas) sąlyga, nustatanti tokį mokestį, patenka į „pagrindinį sutarties dalyką“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, nes joje nurodoma viena iš pagrindinių kainos sudedamųjų dalių.

15 Minėtoje direktyvos nuostatoje numatyta, kad sąlygų nesąžiningumo vertinimas nėra susijęs nei su pagrindinio sutarties dalyko apibrėžimu, nei su kainos ir atlygio adekvatumu mainais suteiktoms paslaugoms ar prekėms, jei šios sąlygos pateikiamos aiškia, suprantama kalba.

16 Taigi pagrindinėje byloje nagrinėjamo ginčo kontekste administravimo mokesčio sąlygos nesąžiningumo kontrolė pagal minėtą 4 straipsnio 2 dalį galėtų būti apribota tik tuo atveju, jei ši sąlyga patenka į vieną iš dviejų ankstesniame punkte minėtų kategorijų. Šiuo atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas kreipiasi į Teisingumo Teismą dėl pirmosios kategorijos, t. y. „pagrindinio sutarties dalyko“, apimties.

17 Šiuo klausimu Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad sutarties sąlygos, kurios patenka į sąvoką „pagrindinis sutarties dalykas“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 93/13 4 straipsnio 2 dalį, turi būti suprantamos kaip tos, kuriose įtvirtintos esminės prievolės pagal šią sutartį ir kurios, būdamos tokios, apibrėžia šią sutartį. Tačiau ši sąvoka neapima sąlygų, kurios papildo pačią sutartinių santykių esmę apibrėžiančias sąlygas (2017 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo *Andriciuc ir kt.*, C-186/16, EU:C:2017:703, 35 ir 36 punktai ir 2019 m. spalio 3 d. Sprendimo *Kiss ir CIB Bank*, C-621/17, EU:C:2019:820, 32 punktas).

18 Pagal paskolos sutartį paskolos davėjas iš esmės įsipareigoja perduoti paskolos gavėjui tam tikrą pinigų sumą, o pastarasis iš esmės įsipareigoja grąžinti šią sumą (paprastai su palūkanomis) pagal nustatytą grąžinimo grafiką (2021 m. birželio 10 d. Sprendimo *BNP Paribas Personal Finance*, C-776/19–C-782/19, EU:C:2021:470, 57 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

19 2020 m. liepos 16 d. Sprendime *Caixabank ir Banco Bilbao Vizcaya Argentaria* (C-224/19 ir C-259/19, EU:C:2020:578, 64 punktas) Teisingumo Teismas konstatavo, kad administravimo mokesčio negalima laikyti esminiu hipoteka užtikrintos paskolos sutarties elementu vien dėl to, kad jis įtrauktas į bendrą jos kainą.

20 Šiuo atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas prašyme priimti prejudicinį sprendimą remiasi savo 2019 m. sausio 23 d. sprendimu 44/2019, kuriame konstatuota, kad administravimo mokestis kartu su palūkanomis yra hipoteka užtikrintos paskolos ar kredito kaina, todėl patenka į „pagrindinį sutarties dalyką“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 93/13 4 straipsnio 2 dalį. Tokia išvada buvo padaryta atsižvelgiant visų pirma į atitinkamus nacionalinės teisės aktus, kuriuose šis administravimo mokestis apibrėžiamas kaip atlygis už paslaugas, susijusias su paskolos ar kredito vertinimu, suteikimu ar administravimu, arba už kitas panašias paslaugas, kurios visada susijusios su paskolos davėjo veikla.

21 Šiuo klausimu reikia priminti, kad Direktyvos 93/13 4 straipsnio 2 dalyje numatyta nesąžiningų sąlygų turinio kontrolės mechanizmo, nustatyto įgyvendinant šioje direktyvoje įtvirtintą vartotojų apsaugos sistemą, išimtis, todėl šią nuostatą reikia aiškinti siaurai (2023 m. sausio 12 d. Sprendimo *D.V. (Advokato honorarai – Valandinio įkainio principas)* C-395/21, EU:C:2023:14, 30 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

22 Iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo paaiškinimų ir iš pirmojo klausimo formuluotės matyti, kad administravimo mokestis apima atlygį už paslaugas, susijusias su hipoteka užtikrintų paskolos arba kredito sutarties vertinimu, suteikimu ar administravimu arba už kitas panašias paslaugas, būdingas paskolos davėjo veiklai.

23 Atsižvelgiant į pareigą siaurai aiškinti Direktyvos 93/13 4 straipsnio 2 dalį, pareiga atlyginti už tokias paslaugas negali būti laikoma susijusia su pagrindiniais įsipareigojimais, kylančiais iš kredito sutarties, kaip jie apibrėžti šio sprendimo 18 punkte primintoje jurisprudencijoje, t. y. pirma, su paskolos davėjo atliekamu pinigų sumos suteikimu ir, antra, su šios sumos grąžinimu (paprastai su palūkanomis) pagal nustatytus terminus. Iš tiesų pareigai siaurai aiškinti būtų prieštaraujama, jei ši sąvoka „pagrindinis sutarties dalykas“ apimtų visas paslaugas, kurios paprasčiausiai susijusios su pačiu pagrindiniu dalyku, ir yra papildomo pobūdžio, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 17 punkte primintą jurisprudenciją.

24 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad Direktyvos 93/13 4 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama taip: ja draudžiama nacionalinių teismų jurisprudencija, pagal kurią, atsižvelgiant į nacionalinės teisės aktus, nustatančius, kad administravimo mokesčiu atlyginama už paslaugas, susijusias su hipoteka užtikrintos paskolos ar kredito vertinimą, suteikimą ar administravimą, arba už kitas panašias paslaugas, tokį mokestį nustatanti sąlyga patenka į „pagrindinį sutarties dalyką“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, nes joje nurodoma viena iš pagrindinių kainos sudedamųjų dalių.

Dėl antrojo klausimo

25 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 93/13 4 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama taip, kad pagal ją draudžiama nacionalinių teismų jurisprudencija, pagal kurią, vertinant, ar sąlyga, reglamentuojanti esminį hipoteka užtikrintos paskolos ar kredito sutarties elementą, yra aiški ir suprantama, reikia atsižvelgti į tokius elementus kaip tai, kad ta sąlyga vartotojams plačiai žinoma; būtiną informaciją, kurią finansų įstaiga privalo suteikti potencialiam paskolos gavėjui pagal standartizuotų informacijos formų taisykles; bankų reklamą; ypatingą dėmesį, kurį jai teikia vidutinis vartotoja; tai kad sąlygos formuluotė, vieta ir struktūra leidžia padaryti išvadą, kad ji yra esminis sutarties elementas.

26 Pirmiausia reikia pažymėti, kad šis antrasis klausimas susijęs su sąlygos, nustatančios tokį administravimo mokestį, kaip nagrinėjamas pagrindinėje byloje, aiškiu ir suprantamu pobūdžiu, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 93/13 4 straipsnio 2 dalį. Iš atsakymo į pirmąjį klausimą matyti, kad tokia sąlyga nepriskirtina „pagrindiniam sutarties dalykui“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą.

27 Atsižvelgiant į šį atsakymą, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo antrajame klausime nurodytą paskutinį elementą reikia suprasti kaip susijusį su tuo, kad administravimo mokestį nustatančios sąlygos formuluotė, vieta ir struktūra leidžia konstatuoti, kad ji yra hipoteka užtikrintos paskolos ar kredito sutarties „svarbus“ elementas, o kaip „esminiai“ kvalifikuojami „pagrindinio sutarties dalyko“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 93/13 4 straipsnio 2 dalį, elementai, kaip matyti iš šio sprendimo 17 punkte primintos jurisprudencijos.

28 Tai patikslinus, tas pats skaidrumo reikalavimas, kaip numatytasis Direktyvos 93/13 4 straipsnio 2 dalyje, taip pat įtvirtintas šios direktyvos 5 straipsnyje, kuriame numatyta, kad rašytinės sutarties sąlygos „visada“ turi būti išdėstomos aiškia ir suprantama kalba. Kaip jau yra nusprendęs Teisingumo Teismas, pirmojoje iš šių nuostatų numatyto skaidrumo reikalavimo apimtis yra tokia pat kaip ir numatytojo antrojoje nuostatoje (2019 m. spalio 3 d. Sprendimo *Kiss ir CIB Bank*, C-621/17, EU:C:2019:820, 36 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

29 Taigi, siekiant pateikti naudingą atsakymą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui, reikia manyti, kad antruoju klausimu jis iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 93/13 5 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad siekiant įvertinti, ar pareigą mokėti administravimo mokestį nustatanti sąlyga yra aiški ir suprantama, yra svarbūs tokie elementai kaip tai, kad ta sąlyga vartotojams plačiai žinoma; būtina informacija, kurią finansų įstaiga privalo suteikti potencialiam paskolos gavėjui; bankų reklama; ypatingas dėmesys, kurį tokiai sąlygai teikia vidutinis vartotojas dėl to, kad joje numatyta, jog suteikiant paskolą ar kreditą turi būti sumokėta visa didelė suma; taip pat tai, kad sąlygos formuluotė, vieta ir struktūra leidžia padaryti išvadą, kad tai yra svarbus sutarties elementas.

30 Teisingumo Teismas yra pabrėžęs, kad Direktyvos 93/13 5 straipsnyje įtvirtinto sutarties sąlygų skaidrumo reikalavimas negali būti susiaurintas iki šių sąlygų suprantamumo tik formaliuoju ir gramatiniu aspektais, bet, priešingai, minėtoje direktyvoje nustatyta apsaugos sistema pagrįsta idėja, kad vartotojas yra silpnesnėje padėtyje nei verslininkas dėl, be kita ko, turimos informacijos lygio, tad šį toje pačioje direktyvoje įtvirtintą sutarčių sąlygų aiškų ir suprantamą pobūdį, taigi ir skaidrumo reikalavimą, reikia aiškinti plačiai (šiuo klausimu žr. 2020 m. liepos 16 d. Sprendimo *Caixabank ir Banco Bilbao Vizcaya Argentaria*, C-224/19 ir C-259/19, EU:C:2020:578, 67 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

31 Taigi minėtas reikalavimas turi būti suprantamas kaip reiškiantis ne tik tai, kad atitinkama sąlyga vartotojui turi būti suprantama gramatiškai, bet ir tai, kad sutartyje turi būti skaidriai apibūdintas mechanizmo, apie kurį kalbama atitinkamoje sąlygoje, konkretus veikimas ir prireikus – šio mechanizmo ir kitose sąlygose nustatyto mechanizmo santykis, kad vartotojas, remdamasis aiškiais ir suprantamais kriterijais, galėtų įvertinti jam kylančias ekonomines pasekmes (2020 m. liepos 16 d. Sprendimo *Caixabank ir Banco Bilbao Vizcaya Argentaria*, C-224/19 ir C-259/19, EU:C:2020:578, 67 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

32 Tiesa, iš šios jurisprudencijos nematyti, kad paskolos davėjas atitinkamoje sutartyje privalo konkrečiai nurodyti visų paslaugų, teikiamų už vienoje ar keliose sutarties sąlygose nurodytus mokesčius, pobūdį. Vis dėlto, atsižvelgiant į apsaugą, kurią Direktyva 93/13 siekiama suteikti

vartotojui, nes jo padėtis yra mažiau palanki nei verslininko tiek dėl galimybių derėtis, tiek dėl informacijos lygio, svarbu, kad iš visos sutarties būtų įmanoma suprasti faktiškai teikiamų paslaugų pobūdį arba jį nuspėti. Be to, vartotojas turi turėti galimybę patikrinti, ar įvairūs mokesčiai arba įvairios už juos teikiamos paslaugos nesidubliuoja (2019 m. spalio 3 d. Sprendimo *Kiss ir CIB Bank*, C-621/17, EU:C:2019:820, 43 punktas).

33 Kaip matyti iš suformuotos jurisprudencijos, pagrindinėje byloje nagrinėjamos sąlygos aiškų ir suprantamą pobūdį prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi nagrinėti atsižvelgdamas į visas svarbias faktines aplinkybes, tarp kurių yra reklama ir informacija, kurią paskolos davėjas pateikė derantis dėl paskolos sutarties, ir į pastabumo lygį, kurio galima tikėtis iš vidutinio vartotojo, kuris yra pakankamai informuotas, protingai pastabus ir nuovokus (2020 m. liepos 16 d. Sprendimo *Caixabank ir Banco Bilbao Vizcaya Argentaria*, C-224/19 ir C-259/19, EU:C:2020:578, 68 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

34 2020 m. liepos 16 d. Sprendimo *Caixabank ir Banco Bilbao Vizcaya Argentaria* (C-224/19 ir C-259/19, EU:C:2020:578) 69 punkte Teisingumo Teismas nustatė, kad tiek Direktyvos 93/13 4 straipsnio 2 dalyje, tiek 5 straipsnyje įtvirtintam skaidrumo reikalavimui prieštarauja nacionalinių teismų jurisprudencija, pagal kurią sutarties sąlyga laikoma savaime skaidria, nereikalaujant atlikti tokio nagrinėjimo, koks aprašytas šio sprendimo 31–33 punktuose.

35 Šiuo klausimu 2020 m. liepos 16 d. Sprendimo *Caixabank ir Banco Bilbao Vizcaya Argentaria* (C-224/19 ir C-259/19, EU:C:2020:578) 70 punkte Teisingumo Teismas patikslino, kad nacionalinis teismas turi įvertinti, ar finansų įstaiga suteikė vartotojui pakankamą informaciją, kad jis būtų susipažinęs su sąlygos, pagal kurią įpareigojamas sumokėti administravimo mokestį, turiniu ir veikimu, taip pat su jos reikšme paskolos sutartyje. Taip vartotojui būtų žinomi motyvai, pagrindžiantys atlygį, atitinkantį šį mokestį (pagal analogiją žr. 2015 m. vasario 26 d. Sprendimo *Matei*, C-143/13, EU:C:2015:127, 77 punktą), ir jis galėtų įvertinti įsipareigojimo apimtį, konkrečiai visą tos sutarties kainą.

36 *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas) prašyme priimti prejudicinį sprendimą teigia, kad, priešingai nei Teisingumo Teismui nurodė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas bylose *Caixabank* ir *Banco Bilbao Vizcaya Argentaria* (C-224/19 ir C-259/19), jo jurisprudencijoje nėra jokių nuorodų, kad tokia administravimo mokestį nustatanti sutarties sąlyga, kaip nagrinėjama pagrindinėje byloje, turėtų būti laikoma, visų pirma atsižvelgiant į atitinkamuose nacionalinės teisės aktuose nustatytus įpareigojimus, „automatiškai“ atitinkančia skaidrumo reikalavimą, kylantį tiek iš Direktyvos 93/13 4 straipsnio 2 dalies, tiek iš jos 5 straipsnio. Šiomis aplinkybėmis *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas) Teisingumo Teismo klausia, ar galima atsižvelgti į antrajame klausime nurodytus veiksnius, vertinant, ar tokia sąlyga yra aiški ir suprantama.

37 Šiuo klausimu svarbu priminti, kad vykstant SESV 267 straipsnyje numatytam procesui, grindžiamam aiškiu nacionalinių teismų ir Teisingumo Teismo funkcijų atskyrimu, bet koks faktinių aplinkybių ir nacionalinės teisės vertinimas priklauso nacionalinio teismo jurisdikcijai (šiuo klausimu žr. 2019 m. rugsėjo 19 d. Sprendimo *Lovasné Tóth*, C-34/18, EU:C:2019:764, 42 punktą). Be to, Teisingumo Teismas ne kartą yra nusprendęs, kad nagrinėdamas prašymą priimti prejudicinį sprendimą jis neturi aiškinti nacionalinės teisės nuostatų ir nuspręsti, ar prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo aiškinimas yra teisingas, nes toks aiškinimas iš tiesų priklauso išimtinei nacionalinių teismų kompetencijai (žr. 2020 m. lapkričio 25 d. Sprendimo *Sociálna poisťovňa*, C-799/19, EU:C:2020:960, 45 punktą).

38 Taigi į antrąjį klausimą reikia atsakyti remiantis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo pateikta informacija, iš kurios matyti, kad pagal reikšmingą nacionalinių teismų jurisprudenciją sutarties sąlyga, nustatanti administravimo mokestį, kaip nagrinėjama pagrindinėje byloje, nėra laikoma automatiškai tenkinančia Direktyvos 93/13 5 straipsnyje nustatytą skaidrumo reikalavimą.

39 Kiek tai susiję su tokios sąlygos aiškaus ir suprantamo pobūdžio vertinimu, iš šio sprendimo 31–33 punktuose primintos jurisprudencijos matyti, kad kompetentingas teismas, atsižvelgdamas į visas reikšmingas faktines aplinkybes, turi patikrinti, ar paskolos gavėjui buvo suteikta galimybė įvertinti iš to kylančias ekonomines pasekmes, suprasti paslaugų, teikiamų už minėtoje sąlygoje numatytus mokesčius, pobūdį ir patikrinti, ar skirtingi sutartyje numatyti mokesčiai arba už juos teikiamos paslaugos nepersidengia.

40 Atliekant šį vertinimą reikia atsižvelgti, be kita ko, į nagrinėjamos sąlygos formuluotę, į informaciją, kurią finansų įstaiga pateikė paskolos gavėjui, įskaitant informaciją, kurią ji privalo pateikti pagal atitinkamus nacionalinės teisės aktus, taip pat į šios įstaigos reklamą dėl sudarytos sutarties rūšies, atsižvelgiant į pastabumo lygį, kurio galima tikėtis iš vidutinio pakankamai informuoto ir protingai pastabaus bei nuovokaus vartotojo, kaip numatyta šio sprendimo 33 punkte primintoje jurisprudencijoje.

41 Šiuo klausimu, kalbant apie antrajame klausime nurodytas aplinkybes, reikia konstatuoti: pirma, tai, kad vartotojai plačiai žino apie sąlygą, kurioje numatytas administravimo mokestis, nepriklauso nuo to, kaip tokia sąlyga suformuluota konkrečioje sutartyje, kaip nagrinėjamoje pagrindinėje byloje. Vadinasi, tokios sąlygos žinomumas nėra veiksnys, į kurį galima atsižvelgti vertinant jos aiškų ir suprantamą pobūdį.

42 Antra, informacija, kurią finansų įstaiga privalo pateikti potencialiam paskolos gavėjui pagal nacionalinės teisės aktus, yra svarbi aplinkybė, siekiant įvertinti aiškų ir suprantamą pobūdį, kaip ir apskritai informacija apie sutarties sąlygas, kurią ši įstaiga suteikė šiam paskolos gavėjui derantis dėl sutarties, bei apie šios sutarties sudarymo pasekmes. Iš tiesų tokia informacija vartotojui yra ypač svarbi, nes būtent ja remdamasis jis nusprendžia, ar, laikydamasis iš anksto nustatytų sąlygų, nori būti sutartimi susietas su verslininku (šiuo klausimu žr. 2014 m. balandžio 30 d. Sprendimo *Kásler ir Káslerné Rábai*, C-26/13, EU:C:2014:282, 70 punktą).

43 Trečia, į finansų įstaigos reklamą dėl pasirašytos sutarties rūšies taip pat reikia atsižvelgti kaip į informaciją, kurią paskolos davėjas pateikia derantis dėl sutarties (šiuo klausimu žr. 2014 m. balandžio 30 d. Sprendimo *Kásler ir Káslerné Rábai*, C-26/13, EU:C:2014:282, 74 punktą ir 2019 m. spalio 3 d. Sprendimo *Kiss ir CIB Bank*, C-621/17, EU:C:2019:820, 44 punktą).

44 Ketvirta, siekiant įvertinti aiškų ir suprantamą administravimo mokesčio sąlygos pobūdį, gali būti atsižvelgta į ypatingą dėmesį, kurį vidutinis vartotojas skiria tokiai sąlygai, nes joje numatyta, kad visa didelė suma sumokama iš karto po paskolos ar kredito suteikimo. Remiantis šio sprendimo 33 punkte priminta jurisprudencija, atliekant šį vertinimą reikia atsižvelgti į pastabumo lygį, kurio galima tikėtis iš vidutinio, pakankamai informuoto ir protingai pastabaus bei nuovokaus vartotojo.

45 Galiausiai, penkta, atsižvelgiant į atsakymą į pirmąjį klausimą, iš kurio matyti, kad iš principo tokia sąlyga, kaip nagrinėjamoji pagrindinėje byloje, nėra esminis hipoteka užtikrintos paskolos sutarties elementas, reikia konstatuoti, kad aspektas, kuriuo remiantis sąlygos formuluotė, vieta ir struktūra leidžia nuspręsti, kad tai yra esminis sutarties elementas, yra nulemtas klaidingos prielaidos, todėl jis negali būti svarbus nagrinėjant pagrindinę bylą.

46 Vis dėlto nagrinėjamos sąlygos vieta ir struktūra leidžia konstatuoti, ar ji yra svarbus sutarties elementas. Iš tiesų tokia informacija gali leisti paskolos gavėjui įvertinti dėl šios sąlygos kylančias ekonomines pasekmes.

47 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į antrąjį klausimą reikia atsakyti, kad Direktyvos 93/13 5 straipsnis turi būti aiškinamas taip: vertindamas sutarties sąlygos, numatančios, kad paskolos gavėjas moka administravimo mokestį, aiškų ir suprantamą pobūdį, kompetentingas teismas, atsižvelgdamas į visas reikšmingas faktines aplinkybes, turi patikrinti, ar paskolos gavėjui buvo suteikta galimybė įvertinti iš to kylančias ekonomines pasekmes, suprasti paslaugų, teikiamų už minėtoje sąlygoje numatytus mokesčius, pobūdį ir patikrinti, ar skirtingi sutartyje numatyti mokesčiai arba už juos teikiamos paslaugos nepersidengia.

Dėl trečiojo klausimo

48 Trečiuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 93/13 3 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad pagal ją draudžiama nacionalinių teismų jurisprudencija, pagal kurią dėl sutarties sąlygos, kurioje pagal atitinkamus nacionalinės teisės aktus numatyta, kad paskolos gavėjas moka administravimo mokestį, skirtą atlyginti už paslaugas, susijusias su individualiu hipoteka užtikrintos paskolos ar kredito paraiškos vertinimu, parengimu ir administravimu, neatsiranda ryškus sutarties kylančių šalių teisių ir pareigų neatitikimas vartotojo nenaudai.

49 Pagal suformuotą jurisprudenciją Teisingumo Teismas turi jurisdikciją aiškinti Direktyvos 93/13 3 straipsnio 1 dalyje vartojamą sąvoką „nesąžininga sąlyga“ ir pateikti kriterijus, kuriuos nacionalinis teismas gali arba turi taikyti vertindamas sutarties sąlygą pagal šios direktyvos nuostatas, turint omenyje tai, kad tas teismas, remdamasis minėtais kriterijais ir atsižvelgdamas į nagrinėjamo atvejo aplinkybes, turi priimti sprendimą, kaip konkrečiai kvalifikuoti tam tikrą sutarties sąlygą. Tuo remiantis darytina išvada, kad Teisingumo Teismui pakanka prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui pateikti gaires, į kurias jis turi atsižvelgti, kai vertina atitinkamos sąlygos nesąžiningumą (2020 m. liepos 16 d. Sprendimo *Caixabank ir Banco Bilbao Vizcaya Argentaria*, C-224/19 ir C-259/19, EU:C:2020:578, 73 punktas).

50 Dėl klausimo, ar laikomasi sąžiningumo reikalavimo, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 93/13 3 straipsnio 1 dalį, svarbu konstatuoti, kad, kaip nurodyta tos direktyvos šešioliktoje konstatuojamojoje dalyje, nacionalinis teismas šiuo tikslu turi patikrinti, ar verslininkas, sąžiningai ir teisingai veikdamas vartotojo atžvilgiu, galėjo pagrįstai tikėtis, kad vartotojas būtų sutikęs su tokia sąlyga, jei dėl jos būtų atskirai derėtasi (2020 m. liepos 16 d. Sprendimo *Caixabank ir Banco Bilbao Vizcaya Argentaria*, C-224/19 ir C-259/19, EU:C:2020:578, 74 punktas).

51 Nagrinėjant, ar yra ryškus teisių ir pareigų neatitikimas, negalima apsiriboti vien kiekybinio pobūdžio ekonominiu vertinimu, grindžiamu sandorio, kuris yra sutarties dalykas, bendros sumos ir pagal tą sąlygą vartotojui tenkančių išlaidų palyginimu. Iš tiesų ryškus neatitikimas gali atsirasti vien dėl to, kad pakankamai rimtai kenkiama teisinei padėčiai, kurioje vartotojas, kaip

nagrinėjamos sutarties šalis, atsiduria dėl taikomų nacionalinės teisės nuostatų, nesvarbu, ar tai pasireiškia teisių, kurių pagal šias nuostatas jam atsiranda iš šios sutarties, turinio apribojimu, trukdymu jas įgyvendinti arba nacionalinės teisės nuostatose nenumatytos papildomos pareigos jam nustatymu (2019 m. spalio 3 d. Sprendimo *Kiss ir CIB Bank*, C-621/17, EU:C:2019:820, 51 punktas)

52 Be to, Direktyvos 93/13 4 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad sutarties sąlygos nesąžiningumas vertinamas atsižvelgiant į prekių ar paslaugų, dėl kurių buvo sudaryta sutartis, pobūdį ir nurodant visas sutarties sudarymo metu buvusias aplinkybes ir visas kitas tos sutarties arba kitos sutarties, nuo kurios ji priklauso, sąlygas (2020 m. liepos 16 d. Sprendimo *Caixabank ir Banco Bilbao Vizcaya Argentaria*, C-224/19 ir C-259/19, EU:C:2020:578, 76 punktas).

53 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas ir bankas teigia, kad 2020 m. liepos 16 d. Sprendimo *Caixabank ir Banco Bilbao Vizcaya Argentaria* (C-224/19 ir C-259/19, EU:C:2020:578) 78 ir 79 punktams įtakos turėjo tai, kad prašyme priimti prejudicinį sprendimą byloje C-224/19 klaidingai pateikti Ispanijos teisės aktai ir *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas) jurisprudencija, nes prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas toje byloje neaprašė taisyklės, kuri konkrečiai taikoma administravimo mokesčiui ir kuria šiam mokesčiui nustatoma skirtinga tvarka nei kitiems banko mokesčiams.

54 Be to, nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad iš esmės gali būti tam tikrų neatitikimų tarp 2020 m. liepos 16 d. Sprendimo *Caixabank ir Banco Bilbao Vizcaya Argentaria* (C-224/19 ir C-259/19, EU:C:2020:578) 78 ir 79 punktų ir 2019 m. spalio 3 d. Sprendimo *Kiss ir CIB Bank* (C-621/17, EU:C:2019:820) 55 punkto.

55 Šiuo klausimu reikia priminti, kad 2020 m. liepos 16 d. Sprendimo *Caixabank ir Banco Bilbao Vizcaya Argentaria* (C-224/19 ir C-259/19, EU:C:2020:578) 78 punkte Teisingumo Teismas pažymėjo, kad, remiantis vieno iš prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismų šiose bylose pateiktais duomenimis, Įstatyme Nr. 2/2009 reikalaujama, kad mokesčiai ar klientui tenkančios išlaidos atitiktų faktiškai suteiktas paslaugas ar patirtas sąnaudas.

56 Remdamasis šia informacija ir taikydamas šio sprendimo 51 punkte primintus principus Teisingumo Teismas iš esmės nusprendė, kad sąlyga, pagal kurią verslininkas atleidžiamas nuo pareigos įrodyti, kad šiuose nacionalinės teisės aktuose nustatytos sąlygos dėl administravimo mokesčio įvykdytos, gali nepalankiai paveikti nacionalinėje teisėje įtvirtintą vartotojo teisinę padėtį (tai turi patikrinti kompetentingas teismas), taigi ir sukelti ryškų iš sutarties kylančių šalių teisių ir pareigų neatitikimą vartotojo nenaudai.

57 Tai patikslinęs, kompetentingas teismas, atsižvelgdamas į visus kriterijus, nustatytus šio sprendimo 49–52 punktuose primintoje suformuotoje jurisprudencijoje, turi įvertinti, ar egzistuoja ryškus šalių teisių ir pareigų neatitikimas, kiek tai susiję su administravimo mokesčio, skirto atlyginti už užduotis, susijusias su hipoteka užtikrintos paskolos ar kredito vertinimu, suteikimu ar administravimu pagal atitinkamus nacionalinės teisės aktus, rinkimu.

58 Šiuo klausimu dėl paskolos sutarčių sąlygų, susijusių su taip pat nacionalinėje teisėje numatytais administravimo mokesčiais, 2019 m. spalio 3 d. Sprendimo *Kiss ir CIB Bank* (C-621/17, EU:C:2019:820) 55 punkte Teisingumo Teismas taikė minėtus kriterijus ir nusprendė, kad išskyrus atvejus, kai mainais suteiktos paslaugos pagrįstai nepriskiriamos prie su paskolos administravimu

ar jos suteikimu susijusių paslaugų arba kai sumos, vartotojo mokamos kaip šie mokesčiai, yra neproporcingos, palyginti su paskolos dydžiu, dėl šių sąlygų nacionalinėje teisėje numatyta vartotojo teisinė padėtis netampa blogesnė, tačiau tai turi patikrinti kompetentingas teismas.

59 Dėl tų pačių priežasčių nacionalinėje teisėje reglamentuojama sutarties sąlyga, nustatanti administravimo mokestį, kurio tikslas – atlyginti už paslaugas, susijusias su individualiu hipoteka užtikrintos paskolos ar kredito paraiškos vertinimu, parengimu ir administravimu, t. y. būtinais aspektais tokiai paskolai ar kreditui gauti, negali turėti neigiamos įtakos nacionalinėje teisėje numatytai vartotojo teisinei padėčiai (tai turi patikrinti kompetentingas teismas), išskyrus atvejus, kai už tokį mokestį teikiamos paslaugos pagrįstai nepriskiriamos prie pirmiau aprašytų paslaugų arba kai minėtas vartotojo mokėtinas mokestis yra neproporcingas paskolos sumai.

60 Taip pat reikia pažymėti, kad nacionalinių teismų jurisprudencija, pagal kurią sąlyga, nustatanti administravimo mokestį, bet kuriuo atveju negali būti laikoma nesąžininga vien dėl to, kad ji susijusi su paskolą teikiančios įstaigos veiklai būdingomis paslaugomis, susijusiomis su paskolos suteikimu ir numatytomis nacionalinės teisės aktuose, prieštarautų Direktyvos 93/13 3 straipsnio 1 daliai. Iš tiesų, tokia jurisprudencija apribotų nacionalinių teismų įgaliojimus nagrinėti, įskaitant ir savo iniciatyva, galimai nesąžiningą atitinkamų sąlygų pobūdį pagal šią nuostatą, ir dėl to nebūtų užtikrintas šioje direktyvoje nustatytų normų veiksmingumas.

61 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Direktyvos 93/13 3 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip: ja nedraudžiama nacionalinių teismų jurisprudencija, pagal kurią dėl sutarties sąlygos, numatančios, atsižvelgiant į atitinkamus nacionalinės teisės aktus, kad paskolos gavėjas moka administravimo mokestį, skirtą atlyginti už paslaugas, susijusias su individualiu hipoteka užtikrintos paskolos ar kredito paraiškos vertinimu, parengimu ir administravimu, gali, tam tikrai atvejais, neatsirasti ryškus iš sutarties kylančių šalių teisių ir pareigų neatitikimas vartotojo nenaudai, su sąlyga, kad tokį galimą neatitikimą veiksmingai kontroliuoja kompetentingas teismas, vadovaudamasis Teisingumo Teismo jurisprudencijoje nustatytais kriterijais.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

62 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

1. 1993 m. balandžio 5 d. Tarybos direktyvos 93/13/EEB dėl nesąžiningų sąlygų sutartyse su vartotojais 4 straipsnio 2 dalis

turi būti aiškinama taip:

ja draudžiama nacionalinių teismų jurisprudencija, pagal kurią, atsižvelgiant į nacionalinės teisės aktus, nustatančius, kad administravimo mokesčiu atlyginama už paslaugas, susijusias su hipoteka užtikrintos paskolos ar kredito vertinimą, suteikimą ar administravimą, arba už kitas panašias paslaugas, tokį mokestį nustatanti sąlyga patenka į „pagrindinį sutarties dalyką“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, nes joje nurodoma viena iš pagrindinių kainos sudedamųjų dalių.

2. Direktyvos 93/13 5 straipsnis

turi būti aiškinamas taip:

vertindamas sutarties sąlygos, numatančios, kad paskolos gavėjas moka administravimo mokestį, aiškų ir suprantamą pobūdį, kompetentingas teismas, atsižvelgdamas į visas reikšmingas faktines aplinkybes, turi patikrinti, ar paskolos gavėjui buvo suteikta galimybė įvertinti iš to kylančias ekonomines pasekmes, suprasti paslaugų, teikiamų už minėtoje sąlygoje numatytus mokesčius, pobūdį ir patikrinti, ar skirtingi sutartyje numatyti mokesčiai arba už juos teikiamos paslaugos nepersidengia.

3. Direktyvos 93/13 3 straipsnio 1 dalis

turi būti aiškinama taip:

ja nedraudžiama nacionalinių teismų jurisprudencija, pagal kurią dėl sutarties sąlygos, numatančios, atsižvelgiant į atitinkamus nacionalinės teisės aktus, kad paskolos gavėjas moka administravimo mokestį, skirtą atlyginti už paslaugas, susijusias su individualiu hipoteka užtikrintos paskolos ar kredito paraiškos vertinimu, parengimu ir administravimu, gali, tam tikrai atvejais, neatsirasti ryškus iš sutarties kylančių šalių teisių ir pareigų neatitikimas vartotojo nenaudai, su sąlyga, kad tokį galimą neatitikimą veiksmingai kontroliuoja kompetentingas teismas, vadovaudamasis Teisingumo Teismo jurisprudencijoje nustatytais kriterijais.

Parašai.